

Siimusti Lasteaed-Algkool

Ettevõtlusõppe lõimitud ainekava

Eesmärk: õpilaste süsteemne ettevõtlikkuspädevuse arendamine

Ettevõtlikkuspädevus on:

- suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades;
- näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele;
- seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia;
- korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest;
- reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele;
- võtta arukaid riske.

Alusmaterjal: Ettevõtluspädevuse maatriksi alapädevused õppeprotsessi kirjelduses 2018

Projektis „Siimusti ja Kuremaa algkooli õpilaste ettevõtlikkuspädevuse kujundamine“ osalemine

Õppija ettevõtlikkuspädevuse arendamine I ja II kooliastmes

Ettevõtluspädevuse mudeli järgi on aluseks võetud neli valdkonda: 1) enesejuhtimine – arenguskuumus, autonoomne motivatsioon, emotsioonidega toimetulek, metatunnetus;

2) sotsiaalsete olukordade lahendamine – algatamine, suhtlemine, koostöö;

3) väärtust loov mõtlemine ja lahenduste leidmine – loovus, probleemilahendus, planeerimine, eetilised ja jätkusuutlikkus;

4) äriideede elluviimine – keskkond, äri võimalused, finantskirjaoskus.

	I kooliaste			II kooliaste		
Pädevus	Pädevuse kirjeldus	Tegevused	Rakendused	Pädevuse kirjeldus	Tegevused	Rakendused
1. Enesejuhtimine						
1.1. Arenguskumus	Suhtub vigade tegemisse kui õppimise loomulikku osasse; ebaõnnestumise puhul muudab strateegiat, otsib abi või suurendab pingutust. Tahab ja püüab lahendada enda jaoks keerukamaid ülesandeid, püüab jõuda lahenduseni. Tunneb huvi keerukamate loodusnähtuste kohta.	Kuulab kaaslaste esinemisi, loeb kaaslaste kirjatöid, märkab vigu ja õnnestumisi.	Erinevates õppeainetes referaatide ja esitluste ettekandmine, teiste kuulamine, hinnangute andmine.	Õpilane teab mida milleks õpib.	Õpilane loeb tervikteoseid enda arengu eesmärgil.	Ajaloo ettekannete kuulamine klassis. Loetud teoste ühine analüüs kirjanduses.

1.2. Autonoomne
motivatsioon

Oskab konkreetset
tegevust mõtestada ja
väärtustada. Valib,
otsustab ja põhjendab
oma valikuid.

Reklaami lugemine ja
sõnumi mõistmine.

Reklaami või esitluse
kirjutamine, esitamine.

Oskab suunamisel või
iseseisvalt põhjendada
oma tegevuste väärtust
või olulisust. Suudab
püsida ka enda jaoks
keerukate või igavate
tegevuste ja ülesannete
juures. Teab, kuidas
lahenduseni jõuda.

Selgitab ülesande
lahenduskäiku.

Loodusõpetuses
selgitab idee valikut,
oskab põhjendada
loodusnähtuste teket.
Püstitab hüpoteese.

1.3. Emotsioonidega toimetulek	Tõlgendab halba emotsiooni tekitavat olukorda võimalusena sellest midagi õppida. Väljendab kohaselt positiivseid emotsioone, ei kuuluta kõva häälega oma edu, analüüsib eakohasel viisil edusituatsioone (mis õnnestus, miks õnnestus). Oskab küsida abi ja abistada kaaslasi.	Suuline eneseanalüüs.	Analüüsib oma tundeid ja nende tekkemehhanisme.	Õpilane mõistab, et igaühel on oma emotsioonid ning oskus nendega toime tulla. Õpilane oskab oma emotsioone kontrollida, suhtub kaaslase arvamusse austavalt isegi siis, kui see tema omaga ei ühti.	Kirjalik eneseanalüüs	Kirjalik eneseanalüüs, tagasiside kokkuvõtivate teemade käsitlemisel erinevates ainetes.
---------------------------------------	--	-----------------------	---	--	-----------------------	--

<p>1.4. Metatunnetus</p>	<p>Ülesannet sooritama asudes mõtleb, kuidas seda teostab ja milliseid oskusi selleks vaja on; tegevuse ajal hindab, kuidas liigub oma eesmärgi suunas ja vajadusel teeb oma tegevustes muudatusi; hindab lõpptulemust (kuidas mul läks). Kirjeldab oma arengut.</p>	<p>Planeerib ja tegutseb vastavalt kavandatud plaanile.</p>	<p>Koostab päevaplaani, tunniplaani.</p>	<p>Õpilane mõistab miks ta midagi õpib ja miks erinevaid tegevusi teeb. Situatsiooni-ülesandeid lahendades mõistab, kuidas on mingit probleemi parem lahendada. Kirjeldab oma hetkeolukorda ja õppimise tulemusel toimunud arengut, arutleb õnnestumiste ja ebaõnnestumiste põhjuste üle.</p>	<p>Lahendab situatsioonülesandeid.</p>	<p>Situatsioonülesanded inimeseõpetuses, ajalooos.</p>
--------------------------	--	---	--	---	--	--

2. Sotsiaalsete olukordade lahendamine

2.1. Algatamine	Algatab tegevusi ja pakub välja ideid ühistevusteks, teisi õpilasi kaasates ning kokkuleppeid sõlmides.	Oma tegevuste planeerimine, kavandamine.	Jõulululaat, klassiõhtud, etendused, kontsert ja muud omaloomingulised esinemised.	Teeb ettepanekuid ja näitab üles aktiivsust aja ja tegevuste planeerimisel, vajadusel täiskasvanu suunamisel. Kaasab tegevustesse teisi.	Oma tegevuste planeerimine, kavandamine ja kokkulepete sõlmimine.	Esinejate kutsumine laadale. Klassiekskursiooni korraldamine. Jõulululaat, klassiõhtud, etendused, kontsert ja muud omaloomingulised esinemised. Õpetajate päev, teemanädalad ja päevad.
------------------------	---	--	--	--	---	--

2.2. Suhtlemine

Arendab eneseväljendusoskust enda loomingu või töö teistele esitlemisel, tehtud valikute põhjendamist, suutlikkust ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada. Mõistab nalja ja oskab nalja teha.

Esinemine auditooriumi ees. Suhtlemisel täiskasvanuga on iseseisev. Oskab küsida tekkinud probleemi puhul abi.

Luuletuste, juttude lugemine, laulmine tunnis ja kooli sündmustel.

Täiskasvanu juhendamisel:
*teab, kuidas käituda erinevates olukordades;
*valib sobiva suhtlemisviisi;
*suhtleb kohaselt erinevates keskkondades (veeb, telefon, näost näkku suhtlemine)
Mõistab nalja ja oskab nalja teha.

Teadlik esinemine auditooriumi ees. Suhtleb täiskasvanutega iseseisvalt sobival viisil. Oskab oma probleeme ise lahendada või lahendusi otsida.

Kohtumised kirjanikega, ettevõtjatega jt külalistega. Õpetajate päeva läbiviimine.

<p>2.3. Koostöö</p>	<p>Arvestab tööprotsessis teistega, nt teiste erineva töötempo ja oskustega rollide jagamisel. Vajadusel aitab ja julgustab kaasõpilasi. Vastutab enda tegevuse eest grupis, arvestab teistega. Täidab grupis eri rolle.</p>	<p>Ettevalmistused esinemisteks, võistlusteks.</p>	<p>Kooris, ansamblis, tantsuringis, pilliringis esinimine, spordivõistlustel osalemine. Rühmatööd õppetundides.</p>	<p>Tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest grupis või võrgustikus, arvestab teistega. Täidab grupis ei rolle. Mõistab ja selgitab ühistegevuse eeliseid üksinda tegutsemise ees. Ütleb välja oma seisukohti ja põhjendab neid, arvestades suhtlemise head tava.</p>	<p>Osaleb aktiivselt meeskonnatöös, avaldab arvamust.</p>	<p>Projektid, uurimistööd, rühmatööd, õpioskuste olümpiaad, robotika</p>
----------------------------	--	--	---	---	---	--

3. Väärtust loov mõtlemine ja lahenduste leidmine

<p>3.1. Eetilisus ja jätkusuutlikkus</p>	<p>Teeb tarbimisel teadlikke valikuid, on keskkonnasäästlik. Saab aru, mida autorikaitse tähendab ja teadvustab selle olulisust.</p>	<p>Valib ideede valmistamiseks sobivad vahendid ja materjalid.</p>	<p>Taaskasutus (paberid, pakendid jms) tööõpetuse tundides meisterdamisel.</p>	<p>Mõistab seaduste ja kokkulepitud väärtuste vajalikkust ühiskonna ja keskkonna jätkusuutlikkuse tagamiseks ja järgib neid. Tegutsedes pöörab tähelepanu teiste olendite ja keskkonna heaolule.</p>	<p>Valib ja eelistab sobivaid materjale oma töödeks. Järgib autorikaitse tingimusi.</p>	<p>Taaskasutatavad materjalid käsitöös, kunstõpetuses ning teistes ainetes (posterid jms). Muusika kasutamine oma esinemistel, kirjandustegelaste ja kunstnike tööde kasutamine oma tööde valmistamisel.</p>
<p>3.2. Planeerimine</p>	<p>Mõtleb läbi tegevused, ressursikulu, töövõtted ning lahendused.</p>	<p>Õpib aega planeerima, kasutab materjale kokkuhoidlikult</p>	<p>Meisterdamine tööõpetuse tunnis, materjali kokkuhoidlik kasutamine.</p>	<p>Juhendamisel kavandab ja järjestab tegevusi eesmärgi saavutamiseks, planeerib kohta, aega ja vahendeid, sh raha. Põhjendab tegevuste järjestust.</p>	<p>Oskab aega ja tegevusi planeerida, kalkuleerida ning tegutseb vastavalt.</p>	<p>Töö- ja tehnoloogiaõpetus, käsitöö ja kodundus.</p>

3.3. Probleemilahendus	Tunneb ära ja määratleb probleemi, mõtleb välja erinevaid lahendusi, valib sobiva lahenduse, lahendab ja hindab tulemust.	Oskab hinnata probleemi suurust ja tegutseb vastavalt. Teab, millal küsida abi.	Käitumine konfliktsituatsioonis.	Tunneb iseseisvalt ära ja sõnastab probleeme, arutleb põhjuste üle isikliku kogemuse põhjal ja pakub probleemide lahendamiseks lihtsamaid viise. Lahendab iseseisvalt jõukohaseid probleeme.	Ühiste kokkulepitud reeglite koostamine.	Situatsioonülesannete lahendamine inimeseõpetuse tundides.
3.4. Loovus	Oskab tegutseda olukordades, kus on vaja pakkuda mitmeid erinevaid lahendusi, kui ka olukordades, kus on vaja töötada ühe optimaalse lahenduse leidmiseks.	Tutvub erinevate digikeskkondadega õpetaja kaasabil.	Ainetunnid	Leiab nähtuste vahelisi seoseid ja erinevaid seostamise aluseid. Sobitab erinevaid teadmisi ja pakub mitmeid lahendusviise.	Teab, milliseid vahendeid kasutada oma ideede kavandamiseks.	Kasutab erinevaid digikeskkondi (interaktiivsed kaardid, äpid). Mõistekaardi koostamine oma idee selgitamiseks.

4. Äriideede elluviimine

4.1. Keskkonna
mõistmine

Arutab, kuidas luua
omakultuuri väärtustades
sellele toetuvaid tooteid
ja teenuseid.

Meisterdamises
jäähmaterjalide
kasutamine.
Jääkide sorteerimine.
Looduse teadlik
hoidmine.

Taaskasutus
meisterdamisel.

Õpilane mõistab, miks
on oluline lai silmaring,
arutlemis- ja
analüüsioskus. Õpilane
otsib viise probleemide
lahenduseks piiratud
ressursside tingimustes
ning analüüsib oma
tuleviku karjäärivalikuid.
Mõistab
loodusressursside
piiratust ja omab
hoiakut luua väärtust ka
taaskasutatavatest
materjalidest

Käsitöös ja
meisterdamises
jäähmaterjalide
kasutamine.
Jääkide sorteerimine.

Erinevate materjalide
tundmaõppimine
(loodusõpetus, käsitöö,
töö- ja
tehnoloogiaõpetus).

4.2. Ärivõimalused

Mõistab isetehtud toodete väärtust ja seost toote müügi ja autori tulu vahel.

Eelistab poest ostetud kingitusele omavalmistatud kingitust.

Jõululaat, jõulupakid, sõbrapäev õpetajate päev, emadepäev, isadepäev jms.

Õpilasel on algsed teadmised sellest, kuidas turg toimib, ning ta huvitub sellest, kuidas ühiskond toimib. Õpilane teab, milleks on vaja ettevõtlust, ettevõtteid, saab aru lihtsamatest majanduses toimivatest seaduspärasustest.

Eelistab poest ostetud kingitusele omavalmistatud kingitust.

Jõululaat, jõulupakid, sõbrapäev õpetajate päev, emadepäev, isadepäev jms.

<p>4.3. Finantskirjaoskus</p>	<p>Saab aru omahinna kujunemisest, sh selle sõltuvusest materjali kulust, töö tegemiseks kuluvast ajast, masstoodanguna ja ise tehtud toote hinna ja isikupära erinevusest. Mõistab lihtsustatud tasemel majandusringlust ja saab aru pere sissetulekute ja töö seostest, raha väärtusest ja säästmisest, miks on olemas maksusüsteem.</p>	<p>Oskab teha vahet soovil ja vajadusel.</p>	<p>Teeb vahet soovil ja vajadusel, nt koolitarvete ja riiete valikul. Mängu "Ettevõtlik pere" mängimine koos vanematega ettevõtlusnädalal.</p>	<p>Õpilasel on esmased finantsalased teadmised, ta saab aru eakohastest finantsalastest terminitest, mõistab tekste, kus on juttu rahamaailmast, eelarvestamisest jms. Õpilane oskab analüüsida inimeste finantsalase käitumise arukust, teha sellest järeldusi ning teha ka oma eelarve piires arukaid otsuseid, põhjendada oma otsuseid. Teab masstoodangu ja ise tehtud toote hinnaerinevuse kujunemist.</p>	<p>Kirjandusteose analüüs.</p>	<p>Teeb vahet soovil ja vajadusel, nt koolitarvete ja riiete valikul. Mängu "Ettevõtlik pere" mängimine koos vanematega ettevõtlusnädalal.</p>
--------------------------------------	--	--	--	---	--------------------------------	--